

RUBRIEK 1 IDENTIFICATIE VAN DE STOF/MENGSEL EN VAN DE VENNOOTSCHAP/ONDERNEMING

1.1 IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET MENGSEL

Handelsnaam	PreFeRal®
Andere productnaam	PFR-97 20% WDG
Producttype	Waterdispergeerbaar granulaat (WG)
REACH Registratienummer	Niet van toepassing voor biologische producten

1.2 RELEVANT GEÏDENTIFICEERD GEBRUIK VAN DE STOF OF HET MENGSEL EN ONTRADEN GEBRUIK

Gebruik van het mengsel	PreFeRal® is een biologisch insecticide op basis van de schimmelsporen van <i>Isaria fumosorosea</i> (voorheen <i>Paecilomyces fumosoroseus</i>) stam Apopka 97, dat ingezet wordt in kasteelten.
Ontraden gebruik	Elk gebruik dat niet op het etiket staat vermeld.

1.3 DETAILS BETREFFENDE DE VERSTREKKER VAN HET VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

	Verdeler	Producent
	Biobest Group NV	Certis USA
Straat en nummer	Ilse Velden 18	9145 Guildford Road, Suite 175
Postcode en gemeente	2260 Westerlo – België	Columbia, MD 21046, USA
Telefoonnummer	+32 14 25 79 80	
Fax	+32 14 25 79 82	
E-mail adres	sds@biobestgroup.com	

1.4 TELEFOONNUMMERS VOOR NOODGEVALLEN

Nederland: Nationaal Vergiftings Informatie Centrum: Universitair Medisch Centrum Utrecht, Tel: +31 30 274 88 88 (Uitsluitend beschikbaar voor professionele hulpverleners 24u/d).
Telefoonnummer producent (in het Engels): +1 (800) 255 3924

RUBRIEK 2 IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

2.1 INDELING VAN DE STOF OF HET MENGSEL

Overeenkomstig de CLP-Verordening (EG) Nr. 1272/2008, (EG) 453/2010, (EG) 1907/2006 (REACH) en navolgende wijzigingen: Niet geclassificeerd als gevaarlijk

De Verordeningen (EG) 2015/306 van 26 februari 2015 heeft de goedkeuring van de werkzame stof *Isaria fumosorosea* Apopka stam 97 vernieuwd en heeft de werkzame stof in bijlage van het Reglement van de Commissie (EC) nr 540/2011 als een laag risico stof opgenomen.

2.2 ETIKETTERINGSELEMENTEN/ VOORZORG VERKLARINGEN

Etikettering volgens de CLP-Verordening (EU) 1272/2008:

Aanvullende Gevarenaanduidingen:

EUH401 Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor de menselijke gezondheid en het milieu te voorkomen.

Veiligheidsaanbevelingen:

P102 Buiten het bereik van kinderen houden.
P260 Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel niet inademen.
P262 Contact met de ogen, de huid of de kleding vermijden.
P270 Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product.
P280 Beschermende handschoenen/beschermende kleding/oogbescherming/gelaatbescherming dragen.
P302 + P352 **Bij contact met de huid:** Met veel water en zeep wassen.
P333 + P313 **Bij huidirritatie of uitslag,** een arts raadplegen.
P342 + P311 **Bij ademhalingsproblemen:** een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.
P501 Inhoud en verpakking afvoeren naar inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval.

2.3 ANDERE GEVAREN

Micro-organismen kunnen mogelijk sensibiliserende reacties veroorzaken.

RUBRIEK 3 SAMENSTELLING / INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

3.2. MENGSELS

Samenstelling volgens CLP (EU) 1272/2008:

Naam van het bestanddeel	CAS-, EG- nummer	REACH Registratie No	Concentratie	Classificatie – Pictogrammen – H-zinnen – Categorie
Droge sporen van <i>Isaria fumosorosea</i> stam Apopka 97	n.v.t.	n.v.t.	1*10 ⁹ cfu/g ⁽¹⁾ van het product (minimum)	Geen

(1) Zie RUBRIEK 16 "Afkortingen en acroniemen".

RUBRIEK 4 EERSTE HULP MAATREGELEN

4.1 BESCHRIJVING VAN DE EERSTE HULPMAATREGELEN

ALGEMEEN Bij het inwinnen van medisch advies, de verpakking of het etiket ter beschikking houden.

Na inademing Bij ademhalings-symptomen: een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.

Bij contact met de huid Met veel water en zeep wassen. Bij huidirritatie of uitslag, een arts raadplegen. Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.

Bij contact met de ogen Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.

Na inslikken De mond spoelen. Het ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.

4.2 BELANGRIJKSTE ACUTE EN UITGESTELDE SYMPTOMEN EN EFFECTEN

Micro-organismen kunnen mogelijk sensibiliserende reacties veroorzaken.

4.3 VERMELDING VAN DE VEREISTE ONMIDDELLIJKE MEDISCHE VERZORGING EN SPECIALE BEHANDELING

Prehospitaal: symptomatische behandeling.

RUBRIEK 5 BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

5.1 BLUSMIDDELEN

Geschikte blusmiddelen: Waternevel, Alcoholbestendig schuim, Kooldioxide, Droogpoeder.

Ongeschikte blusmiddelen: Geen/onbekend.

5.2 SPECIALE GEVAREN DIE DOOR DE STOF OF HET MENGSEL WORDEN VEROORZAAKT

Gevaarlijke verbrandingsproducten: Geen bekend.

5.3 ADVIES VOOR BRANDWEERLIEDEN

Vuur/vlambestendige/brandwerende kleding dragen. Adembescherming dragen (onafhankelijke ademhalingsapparatuur).

RUBRIEK 6 MAATREGELEN BIJ ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET MENGSEL

6.1 PERSOONLIJKE VOORZORGSMATREGELEN, BESCHERMENDE UITRUSTING EN NOODPROCEDURES

Vermijd elk contact met gemorst product of verontreinigde oppervlakken. De nodige persoonlijke beschermingsuitrusting gebruiken.

Drinkwater, alsmede de mogelijkheid om de handen te wassen en de ogen te spoelen moeten worden voorzien op werkplekken en op plaatsen waar de behandeling wordt uitgevoerd.

6.2 MILIEUVOORZORGSMATREGELEN

Voorkom lozing in het milieu.

Zorg ervoor dat u met het product of zijn verpakking geen water verontreinigt (Reinig de apparatuur niet in de buurt van oppervlaktewater/ Zorg ervoor dat het water niet via de afvoer van erven of wegen kan worden verontreinigd).

6.3 INSLUITINGS- EN REINIGINGSMETHODEN EN – MATERIAAL

Insluitingsmethoden: Het gemorste product verzamelen. Gebruik absorberend materiaal om verspreiding van het product of de gemorste vloeistof te minimaliseren.

Reinigingsmethoden: Verzamel het gemorste product in een geschikt en geëtiketteerd recipiënt voor vernietiging. Het recipiënt goed sluiten en op de juiste manier hanteren. Verontreinigd waswater terughouden en verwijderen.

Afvoeren in overeenstemming met de nationale en lokale afvalbeheer verordening(en).

6.4 VERWIJZING NAAR ANDERE RUBRIEKEN

Voor verdere informatie met betrekking tot persoonlijke bescherming en het beheer van afvalstoffen zie rubriek 8 en 13.

RUBRIEK 7 HANTERING EN OPSLAG

7.1 VOORZORGSMAATREGELEN VOOR HET VEILIG HANTEREN VAN DE STOF OF HET MENGSEL

Advies voor veilige hantering: Geen speciale voorzorgsmaatregelen bij de omgang met ongeopende verpakkingen; voorschriften volgen. Zorg voor geschikte ventilatie.

Hygiënische maatregelen:

- Was uw handen voordat u eet, drinkt, kauwgom kauwt, rookt of het toilet gebruikt
- Trek kleding/ PBM onmiddellijk uit als er pesticiden in de kleding dringen. Was uzelf vervolgens grondig en trek schone kleren aan.
- Trek PBM onmiddellijk uit na hantering van dit product. Was de buitenkant van de handschoenen voordat u ze uittrekt. Was uzelf zo snel mogelijk grondig en trek schone kleding aan.

7.2 VOORWAARDEN VOOR EEN VEILIGE OPSLAG, MET INBEGRIIP VAN INCOMPATIBELE PRODUCTEN

Opslaan in een ruimte die alleen toegankelijk is voor bevoegden. Bij voorkeur bewaren op een droge en koele plaats en in originele gesloten verpakking bij een temperatuur van 4°C (tussen 2-6°C).

Buiten het bereik van kinderen houden. Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoeders.

7.3 SPECIFIEK EINDGEBRUIK

Geïdentificeerd eindgebruik aangegeven in Rubriek 1. Zie ook aanwijzingen op het etiket.

RUBRIEK 8 MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

8.1 CONTROLEPARAMETERS

Nationale grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling	Geen
Andere grenswaarden	Geen

8.2 MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING

Persoonlijke beschermingsvoorzieningen	Geen blootstelling aan het product is te verwachten bij normale omgang wanneer de aanbevolen en passende beschermingsmiddelen worden gebruikt. Vermijd blootstelling.
Bescherming van de ogen en gezicht	Veiligheidsbril / Gelaatsbescherming.
Bescherming van de huid	Beschermende kleding (beschermende kleding, rubberen laarzen, muts).
Bescherming van de handen	Rubber of plastic handschoenen (bijvoorbeeld nitril handschoenen).
Bescherming van de ademhalingswegen	Alle operatoren (diegene die mixen, laden, het middel toepassen en eventuele andere handelingen uitvoeren) moeten een stof- / nevelfiltermasker dragen (PPF2- of PPF3-filter aanbevolen). Volg de instructies van de fabrikant voor het reinigen en onderhouden van persoonlijke beschermingsmiddelen. Als dergelijke instructies niet bestaan voor de wasbare items, gebruik dan afwasmiddel en warm water. Bewaar en was PBM apart van andere kleding.
Beheersing van milieublootstelling	In geval van open lucht teelten, niet toepassen wanneer honingbijen actief foerageren. Niet direct in het water brengen, noch in gebieden waar oppervlaktewater aanwezig is, noch bij eb droogvallende

gebieden onder het gemiddelde hoogwaterpeil. Water niet verontreinigen bij het schoonmaken van gereedschap of het weggieten van het waswater. Niet lozen in meren, beken, vijvers of openbare waterwegen. Overtollig water van behandelde zones kan schadelijk zijn voor waterorganismen in aangrenzende gebieden.

Drift en afvloeiing kunnen gevaarlijk zijn voor in het water levende organismen in wateren grenzend aan behandelde gebieden. Pas dit product alleen toe zoals aangegeven op het etiket.

RUBRIEK 9 FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

9.1 INFORMATIE OVER FYSISCHE EN CHEMISCHE BASISEIGENSCHAPPEN

Vorm	Korreilig, geel/bruin
Geur	Naar tarwe zemelen
pH waarde	6.3-6.9
Smelt-/Vriespunt	Niet van toepassing
Begin kookpunt/ en –traject	Niet van toepassing
Flampunt	Niet van toepassing
Verdampingssnelheid	Niet van toepassing
Ontvlambaarheid (vast, gas)	Niet bepaald
Onderste/bovenste ontvlambaarheids- of explosiegrenswaarden	Niet bepaald
Dampspanning en - dichtheid	Niet van toepassing
Relatieve dichtheid	0,42-0.46g/cm ³
Oplosbaarheid in water	Dispergeerbaar
Verdelingscoëfficiënt (n-octanol / water)	Niet bepaald
Zelfontbrandingstemperatuur	Niet bepaald
Thermische ontleding	Niet bepaald
Viscositeit	Niet van toepassing
Explosiviteit	Niet bepaald
Oxiderende eigenschappen	Niet bepaald

9.2 OVERIGE INFORMATIE

Geen verdere informatie.

RUBRIEK 10 STABILITEIT EN REACTIVITEIT

10.1 REACTIVITEIT

Geen reactiviteit bekend. Het product is stabiel onder normale omstandigheden van gebruik, opslag en vervoer.

10.2 CHEMISCHE STABILITEIT

Het product is stabiel onder normale omstandigheden van gebruik, opslag en vervoer.

10.3 MOGELIJKE GEVAARLIJKE REACTIES

Geen bekend.

10.4 TE VERMIJDEN OMSTANDIGHEDEN

Hoge temperaturen (> 30 °C) verminderen de efficiëntie

10.5 CHEMISCH OP ELKAAR INWERKENDE MATERIALEN

Geen bekend.

10.6 GEVAARLIJKE ONTLEDINGSPRODUCTE

Geen bekend.

RUBRIEK 11 TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

11.1 INFORMATIE OVER TOXICOLOGISCHE EFFECTEN

Acute toxiciteit

LD50 (oraal)	Geen toxiciteit, of pathogeniteit bij een orale dosis van $1,7 \times 10^6$ CFU / dier.
LD50 (Dermaal)	Geen aanwijzingen voor systemische toxiciteit bij een dosis van 2 g / dier of 8×10^8 CFU / g.
LC50 (Inademing)	Geen toxiciteit of pathogeniteit bij een intratracheale dosis van 10^6 sporen / dier.

Huidcorrosie/-Irritatie

Kan een milde irritatie veroorzaken.

Oogirritatie

Kan een milde, omkeerbare irritatie veroorzaken

Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid

Geen huidsensibilisator.

Mutageniteit in geslachtscellen

Geen waargenomen.

Kankerverwekkendheid

Geen waargenomen.

Reproductietoxiciteit

Geen waargenomen.

11.2 VERWIJZING NAAR ANDERE RUBRIEKEN

Zie rubriek 4 voor acute en uitgestelde symptomen en effecten

RUBRIEK 12 ECOLOGISCHE INFORMATIE

12.1 TOXICITEIT

Test soort	Gebruikte methode	Teststof	LC ₅₀
Boomkwartel	Acute tox 5 dagen	Actieve stof	Geen aanwijzingen voor toxiciteit of pathogeniteit
Regenboog forel (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	Statische test 96u	Actieve stof	EC ₅₀ 96-uur > $14,7 \times 10^8$ CFU/L
<i>Daphnia magna</i>	Statische test 48u	Actieve stof	EC ₅₀ 48-uur > $14,7 \times 10^8$ CFU/L
<i>Apis mellifera</i>	Orale tox en Contact tox	PFR-97 20% WDG	LD ₅₀ contact > 20 µg a.s./bij LD ₅₀ orale > 21.63 µg a.s./bij

De mogelijke effecten van dit product op non-target nuttige insecten zijn niet volledig bekend.

12.2 PERSISTENTIE EN AFBREEKBAARHEID

Lage persistentie in de bodem.

12.3 BIOACCUMULATIE

De schimmel wordt algemeen zeer vaak waargenomen in de natuur. Geen verwachte bioaccumulatie.

12.4 MOBILITEIT IN DE BODEM

De verwachte mobiliteit is laag gezien het gebruik in beschermde omstandigheden.

12.5 RESULTATEN VAN PBT- EN zPzB-BEOORDELING

Geen gegevens beschikbaar. Evaluatie van PBT/zPzB eigenschappen is niet relevant voor micro-organismen.

12.6 ANDERE SCHADELIJKE EFFECTEN

Geen andere bekende schadelijke effecten.

RUBRIEK 13 INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

13.1 AFVALVERWERKINGSMETHODEN

Inhoud/verpakking verwijderen/afvoeren in overeenstemming met de nationale en lokale afvalbeheer verordening(en). Overschot en onbruikbaar gewasbeschermingsmiddel moet worden afgevoerd als gevaarlijk afval en naar een inzamelpunt voor gevaarlijk afval worden gebracht. Leeg, gespoelde verpakkingen / containers worden afgevoerd naar geschikte afval inzamelingscentra.

Vijvers, waterlopen of grachten niet vervuilen met het product of de lege verpakking. In geen geval mag de lege verpakking opnieuw gebruikt worden voor andere doeleinden.

RUBRIEK 14 INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

Product is niet geclassificeerd als gevaarlijk product volgens de internationale geldende vervoers voorschriften ADN, ADR, RID, IMDG en IATA.

14.1 – 14.5 VERVALT

14.6. BIJZONDERE VOORZORGEN VOOR DE GEBRUIKER

Geen

14.7. VERVOER IN BULK OVEREENKOMSTIG BIJLAGE II VAN MARPOL73/78 EN DE IBC CODE

Product is niet bedoeld voor bulktransport.

RUBRIEK 15 REGELGEVING

15.1 SPECIEFIE VEILIGHEIDS-, GEZONDHEIDS- EN MILIEUREGLEMENTEN EN –WETGEVING VOOR DE STOF OF HET MENGSEL

Verdere informatie

Toelatingnummer Nederland: 12694 N
(Gewasbeschermingsmiddel)

15.2 CHEMISCHE VEILIGHEIDSBEOORDELING

Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet nodig.

RUBRIEK 16 OVERIGE INFORMATIE

16.1 LIJST VAN H- EN P- ZINNEN OF/EN VOORZORGS- EN VEILIGHEIDSVKLAARINGEN

EUH401	Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor de menselijke gezondheid en het milieu te voorkomen
P102	Buiten het bereik van kinderen houden.
P260	Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel niet inademen.
P262	Contact met de ogen, de huid of de kleding vermijden.
P270	Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product.
P280	Beschermende handschoenen/beschermende kleding/ oogbescherming/gelaatbescherming dragen.
P302 + P352	Bij contact met de huid: Met veel water en zeep wassen.
P333 + P313	Bij huidirritatie of uitslag, een arts raadplegen.
P342 + P311	Bij ademhalingsproblemen: een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.
P501	Inhoud en verpakking afvoeren naar inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval.
SP1	Micro-organismen kunnen mogelijk sensibiliserende reacties veroorzaken. Zorg ervoor dat u met het product of zijn verpakking geen water verontreinigt (Reinig de apparatuur niet in de buurt van oppervlaktewater/ Zorg ervoor dat het water niet via de afvoer van erven of wegen kan worden verontreinigd).

16.2 REDEN VOOR HERZIENING EN VERMELDING VAN VERANDERINGEN

Versie NLD 2.0:	Veiligheidsinformatieblad in het Nederlands (specifiek voor Nederland), gebaseerd op informatie van de producent (Ref Certis USA SDS PFR-97 20% WDG, herziening 9 Maart 2015).
-----------------	--

16.3 AFKORTINGEN EN ACRONIEMEN

Cfu/g Kolonievormende eenheden per gram.

16.4 BELANGRIJKE LITERATUURREFERENTIES EN INFORMATIEBRONNEN

Verordeningen, richtlijnen, wetten, databases, literatuur en eigen onderzoek.

16.5 GEBRUIKTE METHODE BIJ DE EVALUATIE VAN CLASSIFICATIE

CLP Verordening (EU) 1272/2008, en verordening (EG) 453/2010.

De gegevens in dit veiligheidsinformatieblad voldoen aan de eisen gesteld in de Verordening (EU) Nr. 1907/2006 en de Wijziging (EU) Nr. 453/2010 (en eventuele navolgende wijzigingen) van Verordening (EU) Nr. 1907/2006. Dit veiligheidsinformatieblad is een aanvulling op en geen vervanging van de gebruiksaanwijzingen van de fabrikant. De gegevens erin berusten op kennis beschikbaar ten tijde van het opstellen van dit informatieblad op de aangegeven datum. Gebruikers worden verder opmerkzaam gemaakt op gevaren bij gebruik voor niet bedoelde toepassingen voor dit product. De informatie heeft alléén betrekking op het herein vermelde product en is mogelijk niet geldig als het product in combinatie met andere stoffen gebruikt wordt. De vereiste gegevens voldoen aan de geldige EG-wetgeving. Verdergaande nationale eisen dienen ook in acht genomen te worden.

Deze uitgave vervangt alle vorige uitgaven.